NORAKSTS
Lieta Nr.142268311
1-0463-13/22

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 4.februārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Lauma Paegļkalna,

piedaloties sūdzības iesniedzējai *I.R.* un Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes pārstāvei *I.A.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc *I.R.*, personas kods */personas kods/*, sūdzības par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2011.gada 27.septembra lēmumu Nr.10/108908981/2490 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.108908981).

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 9.septembrī Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes vecākā inspektore sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr.108908981 (turpmāk – protokols) par to, ka 2011.gada 9.septembrī plkst.13.18 transportlīdzeklis *Mazda*, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, ir novietots stāvēšanai pie */adrese/*, 522.ceļa zīmes darbības zonā, tādā veidā pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 136.3.apakšpunktā noteiktās prasības, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktā. Transportlīdzekļa vadītājam piemērots naudas sods Ls 30 apmērā.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 136.3.apakšpunktu aizliegts stāvēt uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 522.ceļa zīmi. Pamatojoties uz LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktu, par minēto pārkāpumu transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu Ls 30 apmērā.

[2] Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieks, izskatot transportlīdzekļa vadītājas *I.R.* (turpmāk – sūdzības iesniedzēja) sūdzību, ar 2011.gada 27.septembra lēmumu Nr.10/108908981/2490 (turpmāk – Lēmums) sākotnējo lēmumu (protokolu) atstājis negrozītu.

[2.1] Lēmumā konstatēts, ka pārkāpuma vietā un brīdī uzņemtajās fotogrāfijās ir redzams, ka netika veikta pasažieru iekāpšana transportlīdzeklī vai izkāpšana no tā, ne arī kravas iekraušana transportlīdzeklī vai izkraušana no tā. Transportlīdzeklis fiksēts fotogrāfijās bez vadītāja klātbūtnes. Lietā vispusīgi, pilnīgi un objektīvi tika izpētīti lietas apstākļi un tika konstatēts administratīvā pārkāpuma fakts, ko pierāda protokols, un pārkāpuma brīdī un vietā uzņemtās fotogrāfijas. Tādejādi ir pierādīts, ka transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai pie */adrese/*, bez vadītāja klātbūtnes vairāk nekā piecas minūtes 522.ceļa zīmes darbības zonā.

[2.2] LAPK par konkrēto pārkāpumu paredz tikai vienu soda veidu un apmēru. Tādējādi, uzliekot sodu, likums nepieļauj vērtēt tā apmēru, un nav piemērojama LAPK 32.panta otrā daļa, kas noteic, ka uzliekot sodu, jāņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, viņa vainas pakāpe, mantisko stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

[2.3] Piemērojot naudas sodu transportlīdzekļa vadītājai, tika izvērtēti lietderības apsvērumi, izvērtējot administratīvā akta vajadzību un piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai, lai ceļu satiksmes dalībnieki ievēro automašīnu novietošanas noteikumus. Kā liecina ilggadīgā šo noteikumu piemērošanas prakse, līdz šim nav izdevies to sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieka tiesības vai tiesiskās intereses. Tādejādi sūdzības iesniedzējai pamatoti piemērots naudas sods Ls 30 apmērā.

[3] Sūdzības iesniedzēja sūdzībā tiesai un tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos piemērotajam sodam nepiekrīt un lūdz Lēmumu atcelt, norādot šādus apsvērumus.

[3.1] Policijas darbinieki protokolā nav fiksējuši korektu transportlīdzekļa stāvēšanas laiku, jo transportlīdzeklis nebija novietots stāvēšanai ilgāk par piecām minūtēm.

[3.2] Protokola sastādīšanas brīdī sūdzības iesniedzēja atradās transportlīdzeklī, barojot savu bērnu ar krūti. Policijas darbinieki, nepārliecinoties par to, vai transportlīdzekļa vadītājs stāvēšanas laikā neatrodas transportlīdzeklī, sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu.

Motīvu daļa

[4] Tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka sūdzības iesniedzēja bija novietojusi transportlīdzekli 522.ceļa zīmes darbības zonā.

Pārbaudījusi pārsūdzētajā Lēmumā ietvertos argumentus, tiesa secina, ka iestāde ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, vispusīgi novērtējusi pierādījumus un

izdarījusi pamatotus secinājumus, iestādes lēmumā ietvertais pamatojums attiecībā uz pārkāpuma kvalifikāciju ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ tiesa saskaņā ar LAPK 289.[13]panta trešo daļu pievienojas iestādes Lēmuma motivācijai.

Iestāde pārsūdzētajā Lēmumā ir vērtējusi sūdzības iesniedzējas apsvērumus par konstatēto pārkāpumu un sniegusi argumentētu motivāciju, pamatojot savu viedokli, kādēļ sūdzības iesniedzējas norādītie apsvērumi ir noraidāmi. Tiesa iestādes argumentāciju atzīst par pamatotu.

Papildus par sūdzības iesniedzējas sūdzībā tiesai norādītajiem iebildumiem tiesa norāda šādus apsvērumus.

[5] Sūdzības iesniedzēja norāda, ka protokola sastādīšanas laikā transportlīdzeklī atradās transportlīdzekļa vadītāja (sūdzības iesniedzēja), kura baroja bērnu.

Vienlaikus tiesa ņem vērā, ka sūdzības iesniedzēja tiesas sēdē apliecināja, ka pārkāpuma konstatēšanas laikā atradās transportlīdzekļa aizmugurējā sēdvietā, jo mierināja raudošo bērnu.

LAPK 260.pants personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, piešķir virkni tiesību, tostarp kā personiski, tā ar pārstāvja palīdzību iepazīties ar visiem lietas materiāliem, sniegt paskaidrojumus, iesniegt pieprasījumus un izteikt lūgumus, piedalīties lietas izskatīšanā, izmantot advokāta palīdzību, iesniegt papildinājumus un izteikt lūgumus, kā arī pārsūdzēt lietā pieņemto lēmumu. Turklāt lietu bez personas klātbūtnes var izskatīt tikai tad, ja iestājas atbildība par šā kodeksa 149.[10]pantā paredzēto apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu.

LAPK 149.[10]pantā paredzētā pārkāpuma subjekts (jeb pie atbildības saucamā persona) ir transportlīdzekļa vadītājs.

Ceļu satiksmes likuma 1.panta 28.punkts transportlīdzekļa vadītāju definē kā fizisko personu, kas vada transportlīdzekli, tai skaitā vadīšanas iemaņu pārbaudes laikā, kura notiek normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, vai apmāca vadīt transportlīdzekli personu, kurai nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesību. Šis jēdziens uz personu, kura ir vadījusi transportlīdzekli, attiecas līdz tam brīdim, kad šo transportlīdzekli sāk vadīt cita persona. Ceļu satiksmes likuma 1.panta 16.punkts ietver arī jēdziena „pasažieris" skaidrojumu, nosakot, ka pasažieris ir persona, kas atrodas transportlīdzeklī vai uz tā (izņemot transportlīdzekļa vadītāju), kā arī persona, kas iekāpj transportlīdzeklī vai uzkāpj uz tā, izkāpj no transportlīdzekļa vai nokāpj no tā.

Tātad transportlīdzekļa vadītājs ir tā persona, kas atrodas transportlīdzeklī vadītāja vietā. Ja persona, kura iepriekš ir vadījusi transportlīdzekli, vairs neatrodas transportlīdzekļa vadītāja vietā, bet gan jebkurā citā transportlīdzekļa sēdvietā, persona ir uzskatāma par pasažieri. Līdz ar to policijas amatpersonai nebija pamata uzskatīt, ka pie atbildības saucamā persona (transportlīdzekļa vadītāja) ir klātesoša.

Tāpat tiesa ņem vērā, ka sūdzības iesniedzējai ir bijušas nodrošinātas tiesības apstrīdēt sākotnēji pieņemto lēmumu par soda piemērošanu. Šīs tiesības sūdzības iesniedzēja ir izmantojusi, tostarp sniedzot apsvērumus, kuru dēļ sūdzības iesniedzējas ieskatā piemērotais sods ir atceļams. Kā jau tiesa norādīja, iestāde sūdzības iesniedzējas argumentus ir pārbaudījusi un sniegusi vērtējumu, kuru dēļ tie atzīstami par nepamatotiem.

[6] Vienlaikus tiesas ieskatā ir pamats atbrīvot sūdzības iesniedzēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu, pamatojoties uz LAPK 21.panta pirmo daļu, jo izdarītais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu.

Atbilstoši LAPK 21.panta pirmajai daļai, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu. Turklāt saskaņā ar panta otro daļu ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.

Ceļu satiksmes likuma un uz tā pamata izdoto Ceļu satiksmes noteikumu mērķis tostarp ir noteikt ceļu satiksmes norises un ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām piederošo mantu.

Tātad primārais mērķis ir cilvēku dzīvības un veselības, kā arī tiem piederošās mantas un apkārtējās vides aizsardzība pret iespējamo apdraudējumu, kas var rasties ceļu satiksmē, pārkāpjot to regulējošos noteikumus un prasības.

Tādēļ atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmajai daļai ceļu satiksmes dalībniekiem ir jāizpilda šā likuma, Ceļu satiksmes noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus; jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības. Turklāt saskaņā ar panta trešo daļu ceļu satiksmes dalībniekiem un citām personām jārīkojas tā, lai neradītu satiksmei bīstamas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus.

LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktā paredzētais pārkāpuma sastāvs ir formāls, tas neparedz noteiktu seku iestāšanos. Savukārt iespējamās sekas ir vērtējamas un ņemamas vērā, lai varētu novērtēt izdarītā pārkāpuma raksturu, kas savukārt ir viens no nepieciešamajiem apstākļiem, kas noskaidrojams, uzliekot sodu.

Tiesas ieskatā šajā lietā ceļu satiksmē izdarītais sūdzības iesniedzējas pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, jo nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, nav radījis tādus traucējošus apstākļus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, kas varētu radīt satiksmes drošības apdraudējumu.

Sūdzības iesniedzēja atradās transportlīdzeklī, kas bija novietots pie sūdzības iesniedzējas dzīvojamās mājas. Kā redzams no lietā esošajām fotogrāfijām, sūdzības iesniedzējas vadītais transportlīdzeklis bija novietots ceļa malā, tas netraucēja citiem satiksmes dalībniekiem (tostarp, operatīvajam transportam) nepieciešamības gadījumā pabraukt garām sūdzības iesniedzējas transportlīdzeklim un nokļūt gala mērķi. Turklāt transportlīdzeklis bija novietots dienas vidū, dzīvojamo māju rajonā, tātad tiesai nav pamata uzskatīt, ka šajā vietā un šajā laikā būtu intensīva satiksme. Tiesa arī ņem vērā sūdzības iesniedzējas norādi, ka sūdzības

iesniedzējai transportlīdzekļa aizmugurējā sēdeklī atradās raudošs bērns, kuru sūdzības iesniedzējai vajadzēja mierināt. Tātad sūdzības iesniedzējai nebija objektīvi iespējams nekavējoties pārvietot transportlīdzekli citā vietā.

Tiesas ieskatā personas saukšana pie administratīvās atbildības nav pašmērķis. Administratīvais sods saskaņā ar LAPK 22.pantu ir atbildības līdzeklis, kas tiek piemērots, lai personu audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai novērstu turpmāku pārkāpumu izdarīšanu. Iestāde nav iesniegusi pierādījumus, kas liecinātu par to, ka sūdzības iesniedzēja būtu pieļāvusi vēl kādu līdzīgu pārkāpumu, un ka mutvārdu aizrādījums nesasniegtu mērķi – novērst līdzīgu pārkāpumu atkārtošanos.

Ņemot vērā minētos apstākļus, kā arī tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu, lai sasniegtu taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu, konkrēto pārkāpumu ir iespējams atzīt par maznozīmīgu. Līdz ar to, pamatojoties uz LAPK 21.pantu, sūdzības iesniedzēja izdarītā pārkāpuma mazsvarīguma dēļ ir atbrīvojama no LAPK 149.[10]panta piektās daļas 12.punktā noteiktās administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

[7] Tā kā tiesa atbrīvo sūdzības iesniedzēju no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu, tad saskaņā ar kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 2.punktu pārsūdzētais lēmums ir atceļams, un lieta ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 2.punktu un 289.[18]panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda:

atcelt Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2011.gada 27.septembra lēmumu Nr.10/108908981/2490 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.108908981) ar tā pieņemšanas dienu un **izbeigt lietu**, izsakot *I.R.*, personas kods */personas kods/*, mutvārdu aizrādījumu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no pilna nolēmuma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* L.Paegļkalna

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese L.Paegļkalna
Rīgā 2012.gada 4.februārī